

Guía Docente				
Datos Identificativos				2011/12
Asignatura (*)	Coñecemento do Medio Natural, Social e Cultural II		Código	652111308
Titulación	MESTRE: ESPECIALIDADE EN EDUCACIÓN INFANTIL			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
1º e 2º Ciclo	Anual	Terceiro	Obrigatoria	3
Idioma	Galego			
Prerrequisitos				
Departamento	Didácticas Específicas Pedagogía e Didáctica			
Coordinación	Bas López, María Begoña	Correo electrónico	begona.bas@udc.es	
Profesorado	Bas López, María Begoña Bugallo Rodríguez, Ánxela	Correo electrónico	begona.bas@udc.es anxela.bugallo@udc.es	
Web				
Descrición xeral	<p>O Coñecemento do Medio Social e Cultural está estreitamente relacionado coas Ciencias Sociais. A adquisición de conceptos e metodoloxía das Ciencias Sociais é a base para a transferencia didáctica do coñecemento do entorno na Educación Infantil. O espazo e o tempo son os eixos principais sobre os que se desenvolve o ensino-aprendizaxe. O entorno da vida cotiá infantil é obxecto e recurso da acción educativa.</p> <p>O Coñecemento do Medio Natural realízase a través das Ciencias da Natureza. A adquisición de conceptos e metodoloxía das Ciencias da Natureza precisa do desenvolvemento do pensamento científico dos escolares e de habilidades de indagación na aula. Coñecer o traballo científico posibilita comprender e valorar as súas implicacións formativas e sociais. A curiosidade e as características da etapa infantil son obxecto e recurso da acción educativa no eido das ciencias da natureza.</p>			

Competencias da titulación	
Código	Competencias da titulación
A1	Capacidade para comprender a complexidade dos procesos educativos en xeral e dos procesos de ensino-aprendizaxe en particular (fins e funcións da educación e do sistema educativo, teorías do desenvolvemento e da aprendizaxe, o contorno cultural e social e o ámbito institucional e organizativo da escola, o deseño e desenvolvemento do currículo, o rol docente...).
A3	Analizar criticamente as concepcións da educación emanadas da investigación, así como as propostas curriculares da Administración educativa.
A4	Deseñar e desenvolver proxectos educativos e unidades de programación que permitan adaptar o currículo ao contexto sociocultural.
A5	Desenvolver estratexias que promovan a aprendizaxe autónoma e cooperativa do alumnado.
A6	Organizar o ensino no marco dos paradigmas epistemolóxicos das áreas, empregando de forma integrada os saberes disciplinares, transversais e multidisciplinares, axeitados ao respectivo nivel educativo.
A7	Preparar, seleccionar, construír e empregar materiais didácticos, incorporando axeitadamente as TIC.
A18	Coñecer a metodoloxía científica e promover o pensamento científico e a experimentación.
A28	Planificar as actividades educativas en función da progresiva cohesión-integración do grupo, clase, contorno (adaptación, consolidación, cohesión...).
A38	Deseñar, aplicar e avaliar actividades, materiais e outros recursos que fomenten a creatividade infantil.
A40	Ser quen de fomentar o interese polo medio natural, social e cultural e promover comportamentos respectuosos.
A46	Fomentar á iniciación no emprego das TIC.
B3	Aplicar un pensamento crítico, autocrítico, lóxico e creativo.
B4	Traballar de forma autónoma con iniciativa e espírito emprendedor.
B5	Traballar de forma colaborativa.
B6	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
B9	Autonomía na aprendizaxe.
B10	Capacidade de análise e síntese.
B12	Capacidade de organización e planificación.
B13	Capacidade para actuar de xeito sostible na defensa do medio ambiente.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.

C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Competencias de materia (Resultados de aprendizaxe)	Competencias da titulación		
Adquirir os coñecementos básicos e necesarios para a comprensión do medio social e cultural e a metodoloxía propia das ciencias sociais e a súa aplicación ao ensino do medio social e cultural.	A6 A18	B3 B9	C1
Adquirir os coñecementos básicos e actuais para a comprensión do medio natural e a metodoloxía propia das ciencias da natureza e a súa aplicación á Educación Infantil.	A6 A18	B3 B9	C1
Desenvolver estratexias de traballo autónomo e en grupo a fin de potenciar a planificación, organización, a discusión, o diálogo e a negociación na fundamentación do ensino. Realización de propostas de materiais didácticos, actividades, proxectos e unidades didácticas e análises de experiencias.	A4 A5 A7 A28 A38 A46	B4 B5	C1
Adquirir a capacidade de transferir os coñecementos teóricos e prácticos da materia aos contextos das aulas de infantil con programacións e proxectos no marco da lexislación.	A1 A3 A4	B10 B12	
Promover o interese, o coñecemento e o respecto polo medio social e cultural propio, valorando o entorno inmediato. Promover o interese, o coñecemento e o respecto a sociedades e culturas diferentes.	A40	B6 B13	C4 C7
Promover a curiosidade e o respecto polo medio natural, valorando a importancia da conservación da diversidade natural e deseñando actuacións para un desenvolvemento sostible.	A40	B6 B13	C4 C8

Contidos	
Temas	Subtemas
Unidade 1. O Medio Social e Cultural na Educación Infantil.	Definición e concepto. Relación coas Ciencias Sociais. A aprendizaxe en relación coa psicoloxía infantil.
Unidade 2. Medio Social e Cultural. Os obxectivos do proxecto didáctico.	O currículo. Os contidos: tipos, organización e selección dos contidos. Importancia dos contidos procedementais e actitudinais. As unidades didácticas.
Unidade 3. Medio Social e Cultural. Métodos, procedementos e recursos.	Métodos para o coñecemento do Medio. Recursos didácticos e materiais curriculares.
Unidade 4. Medio Social e Cultural. A avaliación.	Definición e finalidade. Breve revisión histórica da avaliación. Características. Tipos e aplicación na secuencia ensino-aprendizaxe.
Unidade 5. Medio Social e Cultural. O entorno como recurso.	A integración nas coordenadas de espazo e tempo. O entorno do neno na actualidade. A diversidade.
Unidade 6. Medio Social e Cultural. Elaboración de materiais didácticos.	Principios e fundamentos. Contidos e obxectivos. Utilización e selección de recursos. Deseño das actividades. A Arqueoloxía e a Etnografía como modelos.
Unidade 6: Medio Social e Cultural. Temas formativos	-Introdución ao Coñecemento Social e Cultura de Galicia. -Medio e actividade humana. A arquitectura tradicional en Galicia. -Os castros. -O Castro de Elviña.
Unidade 7. O Medio Natural na Educación Infantil.	Definición e conceptos básicos relativos ao medio natural. Relación coas Ciencias da Natureza. Importancia no curriculum de Educación Infantil.
Unidade 8. O entorno como recurso: Diversidade Natural.	Coñecemento do Medio Natural a través de dous conceptos chave: Biodiversidade e Xeodiversidade.

Unidade 9. O Medio Natural. Métodos, procedementos e recursos.	Desenvolvemento do pensamento científico e de habilidades de indagación na aula. O traballo por proxectos.
Unidade 10. O traballo por proxectos: Os seres vivos.	Concepto de ser vivo. Clasificación dos seres vivos. A temática dos seres vivos no traballo por proxectos. Unha adaptación do modelo do traballo por proxectos.

Planificación			
Metodoloxías / probas	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Traballos tutelados	0	20	20
Proba obxectiva	3	49,5	52,5
Atención personalizada	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Realizase un traballo sobre do Medio Natural das características e temas establecidos no anterior curso.
Proba obxectiva	Realización dunha proba escrita final á que poderán acceder o alumnado que non superara a materia en cursos previos. Esta proba estará centrada basicamente na materia impartida nas sesións maxistras do programa e tamén se poderá incluír algún caso práctico relacionado coa materia impartida.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Proba obxectiva	O alumnado recibirá atención personalizada para a consulta de dúbidas e orientación en relación co temario da materia e o traballo tutelado.

Avaliación		
Metodoloxías	Descrición	Cualificación
Proba obxectiva	Proba escrita sobre os contidos teórico prácticos incluídos no programa na tamén se poderá incluír algún caso práctico relacionado cos mesmos. A proba terá dúas partes de acordo coa estruturación da materia: 1. Medio Natural: computa 25. 2. Medio Social e Cultural: computa: 50 Valorarase principalmente a capacidade de estruturación e fundamentación: análise, argumentación, claridade e concreción.	75
Traballos tutelados	Avaliarase en relación cos criterios establecidos no programa da materia do curso anterior.	25
Outros		

Observacións avaliación

Fontes de información	
Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - Benejam, P. et al (2002). Barcelona: Graó. Barcelona: Graó - Rodríguez Lestegás, F. (1984). Didáctica das Ciencias Sociais na Educación Infantil.. Vigo: Ed. Ir Indo - Cooper, H. (2002). Didáctica de la historia en la educación infantil y primaria.. Madrid: Morata - Aranda Hernando, A.M. (2003). Didáctica del conocimiento del medio social y cultural en la educación infantil. Madrid: Ed. Síntesis

Bibliografía complementaria	<ul style="list-style-type: none"> - Caamaño Suárez, M. (2003). As construción da arquitectura popular: Patrimonio Etnográfico de Galicia. A Coruña: Colexio de Aparelladores e Arquitectos Técnicos de Galicia. - Bas, B. (1983 (2ª edición 2002)). As construcións populares: un tema de etnografía en Galicia. Sada: Edicións do Castro, Cuadernos do Seminario de Sargadelos 44 - VVAA (1991-2008). Galicia. Proxecto Hércules.. A Coruña: Hércules de edicións - Carballo Arceo, L. X (2000.). Os castros galegos. Vigo: A Nosa Terra
------------------------------------	---

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías